

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimiț mai cu înlesnire pelângă asignațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1884, a și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 18 Iunie 1884

Curioase lucruri se mai întemplă în lumea aceasta. Și ele în lupta politică de curioase ce sînt, stîrnesc în omul cu judecată două simțeminte opuse unul, altuia, surisul și compătîmirea. Da, trebuie să suridem fără voia noastră la sbuciumarea diarelor, cari cu ori ce preț caută motiv de ceartă și insinuațiuni, și trebuie să le compătîmim în ridicula lor poziție de dascăli nechemăți și păcăliți.

Era un timp, când românii ca români, politicesc în două tabere despărțiți, luptau ca români și romanitatea lor nu li se contesta. A fost, însă nu mai este. Cu nouă teorii despre naționalitatea noastră, oameni noi cu nouă sectă politică au venit, și ne au dis, că românii ca partidă națională numai în opoziție au loc. S'au dis și mai mult: partidă națională română nu este permis să existe, dacă ea nu este *ex principio* opozițională.

Noi am ridicat cuvîntul contra definierei naționalismului în acest chip, și am dis: sîntem români, pentru că sîntem români, și nu pentru că în cestiuni cari nu ne privesc pre noi în special, vom merge cu opoziția sau cu guvernul. Am dis și o mai dicem: împregiurările actuale sînt de astfelu, încât noi de noi nu putem face mult. Va trebui deci să ne alipim lângă partidă, care e și dispusă a ne face unele concessiuni, și totodată e și în stare a ni le face.

Mare sfară în lume și țeară pentru această părere a noastră. Am fost declarați de guvernamentali, așadar: antinaționalisti, trădători de sângele și neamul nostru, și eschiși din ceata românilor privilegiați. Și pentru ce? Pentru că am dis: între împregiurările de ași toate partidele unguresci ne sînt neamice, cu aceasta sîntem în carat. Avem deci să alegem dintre partidele neamice pre cele mai puțin neamice, pre aceea, care e aplicată a se uita și la noi, și ne și poate considera dacă voesce.

Români au ramas numai cei opoziționali, pentru-că ași a fi român înseamnă a nu resona, ci a merge orbiș unde merge mulțimea cu devisa: Jos regimul, sus opoziția!

Am reflectat pre frații nostri români opoziționali — însușire pentru care dînsii se cred a fi români; i-am reflectat la împregiurarea, că noi la opoziția actuală sub nici o condițiune nu putem reflecta, căci ea în spurcătul ei șovinism trece granițele rațiunei. E nebunie a dice că să mergem cu opoziția spre a o ajuta la putere, căci ea nu face secrete din scopurile sale, și dacă va ajunge la putere, ne va persecuta și mai tare. La resoanele noastre ni sau făcut reproșuri, că noi — accentuăm cuvîntul noi — noi cei cari am mai ramas fideli stindardului fericitului Șaguna, sîntem în soldul guvernului, și aceasta ni s'au făcut pentru cuvîntul, ca și noi la rîndul nostru să facem imputări fraților pasivisti — rectius români naționali opoziționali, că ei stau în soldul opoziției unguresci.

Ni s'au cetit toate păcatele guvernului unguresc, și ni s'a dis: sunteți trădători, căți vați dat prinși „auf Gnade und Ungnade“.

Este vorba de a se fi dat prins. Nici odată nu neam dat prinși în ținuta noastră politică, am dis că vrem să fim români, și să ne desvoltăm românesc. Aceasta o dicem și acuma, dacă nu ni se crede, nu e vina noastră, fiecare după sine judecă.

E vorba de a te fi dat prins. Să o concedem aceasta încât privesce pe frații naționali opoziționali, căci dînsii o susțin aceasta, și să constatăm starea lucrului.

Diarul opoziției moderate „Pesti Napló“ în numărul de Dumineca trecută aruncă cu foc și jar asupra guvernului, pentru cuvîntul că el a pactat cu partidă română națională, și a dat două cercuri românilor din comitatul Aradului. Păcatul e mare și strigătoriu la ceriu, căci guvernul actual stînd de vorbă cu românii, recunoasce că există și români în Ungaria, și încă români ca partidă, cu care trebuie să pacteze omul. Și ce e și mai mult, două cercuri unguresci, susținute cu mari greutate

fură sacrificate, luate din mîinile deputaților unguri, și liferate la doi români. Eată dară păcatul strigătoriu la ceriu!

Așa „Pesti Napló“ de Duminecă. Pre când scria așa „Pesti Napló“, conducătoriu partidei acesteia, contele Apponyi este în Arad și ia parte la constituirea partidei. Tot Duminecă ține Apponyi cuvîntare în Arad, și între altele dice: „partidă opozițională nu cunoasce partidă națională, ea cunoasce numai ideea de stat unguresc, și honpolgár — adică cive patriot — și că pentru aceste noțiuni, pentru aceste idei sacrifică interesele sale de partidă, mai bucuros, ca, precum a făcut guvernul, să deie cercuri la deputați naționali.“

Am tradus verbal din „Pesti Napló“ de Luni. Lumea va vedea încă odată profesiunea politică a opoziției. Am reflectat la opoziția moderată în speranță că românii naționali opoziționali nu vor fi ei reflectând la kussuthisti.

Pentru noi situațiunea e clară. N'avem nici un motiv pentru ajutarea venirei la putere a domnului Apponyi et Comp., căci ei ne spun verde curat, că nu vreau să recunoască îndreptățirea de esistență a unei partide naționale. Ideea de stat unguresc *suprema lex esto*.

Sîntem între două focuri. E rău, de tot rău, guvernul actual, căci el ne arde și ne frige. Apponyi ne pune în perspectivă pîrjolire chiar. Ce e de făcut, unul nu vrea să te recunoască, celalalt se poate că da, și actualitatea dovedesce că da.

După noi cestiunea este: între două rele alegem pre cel mai puțin rău, și căutăm căi și mijloace ca să ne facem soartea după puțină cât se poate de ușoară. Aici zace cestiunea. Dacă e vorba de dorințe, noi avem dorințe mai esagerate ca românii naționali opoziționali. Și nu ne sfim a o spune: dacă ar atîrna dela noi, am face o Dacoromânie tare și mare — dela Tisa până în mare, am duce hegemonia în Europa, și toată diplomația cu fiori ar privi spre localul „Tribunei“ din strada Cisnădiei.

Visurile sînt visuri, desertăciunile desertăciuni, și e trist că mai sînt oameni, cari se ocupă cu visurile, și oameni cari le ascultă.

Declarațiunile diarului „Pesti Napló“ și ale contelui Apponyi vor servi ca epilog celor petrecute mai de curînd la Arad, și noi trăim în credință că frații din Arad și Timișoara vor veni la reson, și se vor deda cu actualitatea, care de și tristă, totuși actualitate rămâne.

Nu ne a mai ramas nici o mîngăiere pre pămînt. Pretutiindinea sîntem asupriți și între noi învrășbiți din grația unor oameni cu meseria de a

FOIȚA.

„SATUL CU COMORILE.“

(Novelă localisată de Petra-Petrescu.)

Am anunțat în numărul 63 al diariului nostru aparițiunea acestei lucrări a domnului Petrescu, dorind ca această carte instructivă și totodată petrecătoare să se răspîndească în toate comunele române, Acum vom reproduce câteva capitule, arătând mai întăiu cuprinsul cărții pe scurt.

Subiectul novej este: Un sat prăpădit, cu oameni sêraci ca vai de capul lor, bețivi, leneși, rîutăcioși, ajunge prin stăruința și abnegațiunea unui singur individ la starea cea mai înfloritoare, și devine esemplu de bogăție de oameni de treabă.

Materia e tractată în următoarele capitule:

1. Alecsandru se întoarce din războiu. Ce vorbesc oamenii de el.
2. Ce vorbesc Alecsandru în sat.
3. Ce istorisesc morariul cu mîinte.
4. Alecsandru vrea să spariă, dar înzadar.
5. Alecsandru prigonit. Cum se apără în contra dușmanilor.
6. Noul învățătoriu.
7. Alecsandru ține scoală.
8. Ce se întemplă în scoală mai departe.

9. Scoala de Dumineca și întemplarea din moară.
10. Alecsandru capetă nume rău.
11. Irina capetă nume bun.
11. Buturugă cade în nas. Ce se întemplă mai departe.
13. Săpătorii de comori.
14. Oamenii încep a se mira.
14. Datoriile, Cassa de păstrare.
16. Cum se imputinează cărcimele în sat și ce dic bătrânii la asta.
17. Trăsnetul cade în casa parochială. Preotul cel nou.
18. Încă ceva despre noul paroch.
19. Norocul adesea te duce în perire, ear nenorocirea chiar la fericire.
20. Ce se vorbesce în lume și în țeară despre Bogățeni.
21. Noul dirigătoriu și cărcimariul Buturugă.
22. Staulul comunal trebuie măturat.
23. Datoriile trebuie să se steargă.
24. Înc'odată: Datoriile trebuie plătite.
25. Merge tot mai bine.
26. Mai sînt încă multe rele în sat.
27. Ce se întemplă cu sêracii din comună.
28. Gură puțină treabă mai multa.
29. Cum era acum satul cu comorile.
30. Botezul.

Eată acum capitulele promise.

6. Noul învățătoriu.

Alexandru ajunse în sat după amești. La suflet de om n'a spus de ce a fost în oraș și ce i s'a întemplat acolo. Din contra se arătă mulțumit și vorbia prietinesce chiar și cu dușmanul lui cel mai mare, cu cărcimariul Buturugă, care era cel mai bogat în comună și între deregători cel mai de căpetenie. Acesta stetea rîsfățat înaintea ușei, cu pîlăria pe urechiă, cu mîinile încrucișate și se uita trufaș în dreapta și'n stînga.

„Bună seara, d-le Buturugă,“ îi dise Alecsandru. „D-ta ți-ai și făcut sêrbătoare?“

Buturugă dete cu capul semn de aprobare și răspunde fără a privi la Alecsandru: „eu îmi câștig plata mea și numai ședînd acasă jucîndu-mă cu bicușca, cu care bat căței și alung cerșitorii.“

Auđiud Alecsandru o vorbă atît de necreștinească dela un fruntaș din comună, care ar trebui să fie părintele sêracilor, al orfanilor și al văduvelor, îl cupriuse fiori răci pria tot trupul. El își iuți pașii ca să scape mai de grabă din apropierea lui. Cu atît mai bine îi cădă însă când, trecînd pe dinaintea morii, zări pe frumoasa Irină, care ședea pe-o laviță în umbra jucătoare a unui cireș și cosea cămeși nouă. Fața ei se rumeni, îndată ce vîdă pe

învrășbi. Scisiunile interne bisericesti din mila lui Dumnezeu și a oamenilor cu nou titlu politic fură verite și în politică, viața socială și colegială.

Declaratiunile din „Pesti Napló” sînt sinonime cu cele ale oamenilor nostri parte orbite de patimă, parte obscure din fire. Colo ideia de stat unguresc, ici naționalism opoziționalism de fasonul cel mai nou. Lucrurile merg mână în mână, și dacă vor merge mult așa, nu trebuie spirit profetic spre a putea spune, unde ajungem.

Cam ciudată situație, însă așa e lumea. Cine vede că nu e bine, trebuie să-și închipuească, că e bine. Da, da, căci așa ni se spune.

Revista politică.

În lumea mare este pace și pacea se va susține cu ori ce preț. Congresul din Londra pentru regularea lucrurilor în țeara faraonilor, odinioară atât de fericită, își urmează lucrările sale.

Croația lucră de bărbăție și Dr. David Starcević îngrijește de momente sgomotoase, ca bieții deputați să nu se urească cu monotonia.

Serbia și Bulgaria încă nu s'au încăerat, simțind instinctiv că Europa voiesce pacea. Și cumcă Europa pacea o voiesce, dovedește discursul principelui Bismarck la adresa Franței, discurs pronunțat Vinerea trecută în parlamentul Germaniei, din care noi nu tocmai de a dreptul din „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” estragem următoarele:

Dacă dice dnul deputat Bamberger, că nu ne putem apăra de „bobărnaci” atunci eu trebuie să localizez cestiunea, ca astfel să putem fi siguri atât față cu Anglia cât și față cu Franța. Dacă însă a făcut-o aceasta dl deputat Richter și anume prin amintirea poziției dela Metz, atunci eu sînt convins, că aceasta este ear o expresiune a consimțirii lui cu politica cancelariului și a buneivoinței sale față cu mine. Dar prin aceasta nu mi-a făcut el diplomatice vr'un serviciu, subliniind și reproducînd aceasta dicere. Însă nu strică nici aceasta; relațiunea noastră cu Franța și în special relațiunile mele personale sînt așa de bune, încât dl dep. Richter nu este în stare să le strice. (Sgomot în stînga). Mi-a aduc aminte de timpul după pacea din Frankfurt, care dacă se primea numai de fracțiunile curat opoziționale și nu de toți, în scurt timp am fi avut earăși războiu. În anul 1875 mi s'a spus aici, (aceasta se întimplă atunci din centru) că deciderea asupra războiului sau a păcei, atîrnă de Rusia și noi am fi dependenți, scurt: poziția noastră după pacea din 1870 era: sau aceasta poziție este precare sau se începem un al doilea războiu ca Friederich cel Mare. Elementele nu lipseau cari să nu cerce a provoca aceasta posibilitate. În Franța era ceva natural, pentru că ranele din lupta de apărare nu se vindecașeră, apoi și la alte națiuni nu lipsea aplecarea ca să provoace și să facă probabilă eventualitatea unui războiu, și totuși dlor trebuie să-mi documentați, că politica de astăzi, așa cam 14 ani dela acel timp când un războiu foarte apropiat se așteaptă în scurt timp, în cât putem vedea în jur de noi, nu ne ofera prospectele cele mai pacinice și o imposibilitate absolută de a ne putea încurca în războiu într'un timp de tot scurt, (bravo!) și anume însă că noi am stat în relațiunile cele mai cordiale și netulburate cu regimul francez de atunci și de acum și că cuvên-

tu meu de atunci a fost de ajuns de a liniși pe deplin regimul francez asupra vederilor noastre pe viitoriu. (Bravo!)

Aceasta este foarte mult numai ce privește relațiunile istorice după cum ele s'au desvoltat dela anul 1870, încât politica noastră să fie întimpinată cu atîta încredere de mai multe guverne, și eu ve pot asigura, că aceasta încredere reciprocă există acum și va exista și pe viitoriu.

Așa dar purtarea noastră față de Franța și față de guvernul francez — pe care partidele și jurnalele o arată ca și când ar dori să aibă mîne războiu — este amicabile și plină de încredere ca și cu cealaltă Europă, și nu este nici o temere, că ar sta în puterea unui orator opozițional a ne aduce în perplexitate cu Franța și cu guvernul ei, și că acela ar putea esopera posibilitatea unui războiu dacă vorbesse despre ea. Între noi și între guvernul francez domnesce deplina încredere basată pe onestitatea și sinceritatea conduitei din ambele părți și basată pe bunăvoința, cu care noi privim acea năsuință din partea francezilor, care nu este îndreptată chiar spre restaurarea organizării de mai înainte nenaturală și care datează dela Ludovic al XIV încoace. Însă în present nu este nici un temein a se teme că politica franceză ar merge într'acolo, și eu me bucur, că domnul deputat Richter prin resuscitarea cuvîntului Metz, mi-a dat ocaziune a liniși pentru present și pentru viitoriu nu numai dieta ei și întreaga noastră populațiune despre posibilitatea unui războiu cu Franța până când domnesc prevederile umanitare. (Bravo! în dreapta).

Din nordul Transilvaniei.

Domnule Redactor! În interesul adevărat al bisericeii noastre și al neamului românesc te rog, să binevoiesci a publica în „Telegr. Rom.” aceste rînduri:

Când a apărut „Tribuna” în Sibiu, se bucurau mulți, vîdînd cel puțin limbajul cel calm și tonul cinstit, în care scria. Cei ce cunoseau însă împregiurările, sub cari și motivele, din cari s'au înființat consorțiul „Tribunei”, și cunoseau atît pe oamenii consorțiului, cât și pe neofiii cari diregeau la acest diariu, — aceia se așteptau dela început cu necăliturile și anatema dela „Tribuna” în spate, și vîdînd tonul ei cel cuvințios, povesteau că aceasta este numai o voce sirenică, spre a atrage abonați mulți.

Durere, că lucru așa s'au întemplat, *ut figura docet*. Reutatea și pofta de resbunare, — care se vede a fi fost un motiv la înființarea „Tribunei”, — nu au putut rămînea mult timp sub spuța vorbeii pacinice. S'au mai adaus și pofta acțiunilor după căstîg (între cari se afla și un vechiu asesor consistorial), temerea lucrătorilor, să nu-și peardă plata, și vînatul de a căstiga abonați noi ceca ce o mărturisese însuși „Tribuna”, și eată ca acuma „Tribuna” se află în elementul seu, ea propagă fără sîială: ura și discordia între frați, provocînd a eschide din societate pe frați de un sânge și o credință, și a rumpe cu ei ori ce legătură socială și colegială. Au nu sînt acestea tot atîtea principii nemorali, producătoare de discordie, disordine și nimicire? — La pofta de resbunare și de căstîg se mai adauge în urmă ușurința de minte copilărească, punînduse la aceste bazacanii coroana, prin anatema sau afurisenia, pronunțată de „Tribuna” în ton și mod serbătoresc. Și pentru ce acestea? pentru că unii ca activisti relativ la *modus procedendi* în politică au alte idei și convingeri.

Fac excepțiune de dl Slavici, că nu cred, să fi eșit acestea din peana unui bărbat serios și cu erudițiune înaltă.

Altfel dînsul poate să fie omul științei, cu politica „Tribunei” însă e daună că-și perde înaintea multora din nimbul seu.

Redactorul răspînditoriu însă al „Tribunei” este Cornel Pop Pacurariu. Acest tînr abia de doi ani au absolvat teologia în seminarul din Blaș, și necăpătînd alt oficiu, au fost căte-va luni scriitoriu la un avocat, apoi un an dascăl în Roșia, și eată că acuma este redactorul laudatei „Tribune”.

Nu este dară mirare, că principiile de ură etc. (propagate în „Tribuna”) la uniți nu priad rădăcioasă, nici temere de afurisenie, frații uniți știu că un dascăl gr. cat. ar putea învîța mai bine pre copii politica, și că afurisenia numai dela popă sînșit cu mare dar ar mai putea băga frică în copii politici.

Este dară rușine, este mirare, este trist lucru, când sub astfelu de împregiurări principiile și sfaturile date de „Tribuna” aceasta prind rădăcini la unii protopopi și preoți ai bisericeii noastre gr. or. Scurți la vedere, și timpiți la minte trebuie să fie aceia, că nu cunosc nici intențiunile nici pre oamenii „Tribunei” ei se compromit pre sine și compromit biserica, când ei ca propoveditori ai păcei, ai blîndeței, și ai iubirei creștine cutează fără rușinare a dechiara în public, de a fi rupt ori ce legătură socială și colegială cu unii frați preoți de aceeași relege numai din motiv, că acestia în cele politice au alte idei și convingeri, — și ai presenta publicului ca pre niște lepădături, sau oameni de nimica, eschisi din societate, precum au făcut protopp. Droc cu soții sei, și cei dela Săliște, și precum se vede, că ne înfățișoiașă un corespondente (la trebunță îl voi numi cu numele) în Nr. 50 al „Tribunei” pre preoții din protopopiatul Sighișoarei în dușmăniă, despărțiți în două tabere încercînd cu vorbe de ocară pre cei ce s'au folosit de dr-ptul alegerei deputaților dietali.

Lumea și stoinii se miră de o astfelu de purtare ne-cualificaveră și cutezanță oarbă, prin care se vatămă în public onoarea unor preoți cinstiți, și se întreabă unde este cultura creștinească a acelor cutezători? unde este disciplina bisericească?

Însă ca să nu creadă stoinii — după cum și vorbesc — că acești preoți rătăciți, sînt cine scie ce persoane sau matadori în afacerile bisericeii, afle, că nu este așa mare mirare în urmă, când doi sau trei șefi din protopopiate, cari abia au învîțat vr'o 6 clase gimnasiale, apoi ca preoți și au căstîgat testimoniul de maturitate, făcînd esamenul cum au putut, și ajungînd cum au putut — de conducători a unor tracte de rangul prim, — când — dic — oamenii fără studiu, fără tact, fără judecată pătrîndătoare, orbeca în întunec, se ieau oupă sfaturile fostului dascăl tînr gr. cat. acuma redactor al „Tribunei”, și apoi conduc și preoțiimea gr. or. din tract la poticnire, în loc să o lumineze cu sfaturi bune despre starea lucrurilor.

Dară nu avem noi disciplina bisericească? Așteptăm dela capul bisericeii noastre și dela consistoriu să pună capet la astfelu de anomalii, să apere onoarea preoților atăcași, să pună sub cercetare disciplinară și să pedepsească esemplariu pre cei ce prin declarațiuni publice îndrînesc fără nici un temein a vătămă onoarea preoților cinstiți și a compromite vađa și disciplina bisericeii noastre!

Cețit-ați undeva, că frații nostri români, preoții gr. cat. să fie făcut astfelu de declarațiuni compromitatoare? nu! nu, pentru că-și cunosc chemarea știu respecta disciplina bisericească, și știu prețui vađa bisericeii.

Sinodul arhiepiscopesc viitoriu, cred că nu va lăsa lucrul într'atîta ci va cere dare de seamă dela consistoriu despre pașii făcuți față cu purtarea acestor preoți cu declarațiunile. Sinodul apoi încă și va face datoriunța.

Un deputat sinodal în conșlegere cu mai mulți deputați.

Alecsandru, îi întinse mîna tremurătoare, îi surise cu dulceață și ochii îi scipiau de lacrimi.

„De ce plîngi, Irinuță?” strigă Alecsandru spăriat.

Irina și sterse iute ochii, zimbî mai prietinesc și dișe: „Astăzi nu-ți spui, Alecsandre dragă. De altă dată da.” — Ea i-se părû mai frumoasă și mai drăgălașă de cum o vîduse de altă dată. Dar ori că o întrebă nu putu afla de ce a plîns.

După acestea îl întrebă Irina:

„Ei, dar tu ai fost la oraș. Aide, me prind că ți-ai făcut chetul. Poate vei fi și jucat p'acolo cu fete frumoase? Cum? — Alecsandre suspini? Ei, ei! asta nu-mi place. Vîd că te trage dorul eară la oraș și că nu-ți place mai mult în coruna noastră sîracă.”

Așa grăia dînsa, ear el trist, plecă ochii în jos fără a răspunde ceva. Irina s'apropia mai tare de el, îi prinse mîna întra ei și continuă cu voce tremurătoare încât abia se putea auzi:

„Alecsandre, dragă Alecsandre, ce-ți lipsește? Spune-mi drept, ce te supără?”

„Copilă” strigă Alecsandru rădicînd ochii pre ceriu, „D-șeu scie, eu aș putu fi fericit, precum și sînt și în lume nicări mai fericit, ca lîngă tine pentru că ești un inger. Pe mine me supără oamenii. Cunosc stăța și între ei cea mai mare parte

de tot stricată. Privește numai odată calicia oamenilor din Bogata? Când s'ar împintena cătuși de puțin, s'ar putu mîntui. Dar bieții oameni sînt socotiți și priviți drept dobitoace, și avuților împietriți la inimă, tocmai le place asta. Deregătorii își țin slujbele numai, ca să-și mulțamească mîndria lor să fie puternici și să tragă tot felul de foloase. Ei înșeală pe orfani, jăfuesc vîduvele și n'au nici simțire nici conștiință. Astfelu în comună cresce rîul, în cele mai multe case lipsele cresc din ți în ți, și nime nu vrea să întindă mîna de ajutoriu. Avem o stăpînire — n'ar fi pomeșă de ea! Domnii aceia vreau să domnească, numai spre a se îngâmfa și îmbogăți, dar a vindeca ranele, necazurile poporului, din temelie, la asta nu se țin domnii lor îndatorați. Toți se uită numai să fie domni mari și să-și petreacă în sburdări și să aibă părăle; vor să-și înavuțească numai familiile lor; și aici o mîna spală pe cealaltă, unu corb nu scoate ochii altui corb și țeara se face tot mai sîracă. De acestea nu le pasă d-lor nimic. Ba încă așteaptă laude pentru înțelepciunea și mila lor față de popor, — așa sînt de blăstemați și fără de suflet.”

„Ah!” dișe Irina, Alecsandre, scumpul meu Alecsandre, de ce te necăgesci tu pentru asta? Este în ceriu un D-șeu drept, acela va judeca pe toți cari nu-și fac datoriua. Și apoi nu ești tu de vină că e sîrac poporul. De ce te superi dar?”

„Poate-mi-ar plăce în iad,” răspunde Alecsandru, „unde trebuie să vîd blăstemațiile diabolilor și chinul bietelor suflete? Tocmai așa nu-mi place pe pămînt, unde vîd ticăloșia d-lor din orașe, rîntatea crăișorilor nostri din sat, cari înglodă mai afund în noroiu pe bietul popor, în loc să-l ridice, după cum sînt chiamați. Pe urmă, dacă nifericiții din desperare se fac ucigași, înșeală, fură, sau omoară, îi spîndură cu alaiu într'un mod foarte mișcătoriu; sau, când îi vîd, că grigesc mai tare de animale, decât de copii lor, rid cu multă plăcere. Nu e asta un felu de iad? Și oare nu din sîracie au ajuns cei mai mulți din sătenii nostri asemenea vitelor: grețoși, neciopliți, necurați, nesimțitori. Oare nu singur din păcatul sîraciei au ajuns a fi mai răi decât dobitoacele necuvîntătoare, adecă arțăgoși, bățioși, clevetitori, cari se bucură din inimă de paguba altuia, leneși, numai să mînce și să bea?”

Învîțătoriu cel bătrîn încă a pîțit'o cu beția, dișe Irina. „Alaltă noapte, venind beat dela birtașul Cracăna, trecînd peste gîrlă, a lunecat de pe punte și s'a înecat. L'au aflat numai ieri dimineața și astăzi i-a fost înmormîntarea. Din norocire nu are familie.”

Alecsandru fu tare surprîns de scirea asta și începu a se informa de multe amănunte. Pe urmă se depărtă îngîndurat. Irina nu înțelegea, ce i-a trîsnit deodată prin cap. Auzi însă în Duminecă

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Dobra, 26 Iunie 1884. Domnule Redactor! Nu știu cărei împregiurări să așcriu, că nime la nici o foaie de ale noastre nu a comunicat cele întemplate cu ocaziunea alegerii de deputat în cercul Dobra. Singur dl „Cassiu“ din Deva, corespondentele „Gaz Trans.“ în Nr. 85 în raportul său despre corteșii de deputați în cottul nostru Huniadora amintesc, că corteșul principal, președintele tribunalului reg. din Deva îndemnă pe alegători a vota pentru candidatul „aristocraților.“ Din expresiune „candidatul aristocraților“ s'ar vedea că dl Cassiu e pe deplin informat despre incidentele, cari au cauzat acelea corteșii, — le retace poate din considerațiuni amicale personale ce le va fi având cu respectivii, sau ca nu cumva să sufere politica pasivă!

Dar ca cel puțin pe viitoriu să ne scim acomoda față de unii dintre acei domni, cari și dau aerul de mari conducători ai ținutului Dobra-Ilia în toate afacerile publice naționale și chiar bisericesti, me voi încerca — post festa — cu permisiunea st. redacțiunii a foiei „Tel. Rom.“ a descrie premersele alegerii de deputat a cercului Dobra.

Încă înainte de închiderea sesiunii dietale minoritatea disparentă a maghiarilor, la inițiativa aristocraților, proclamă de candidat dietal pentru acest cerc pe Szereday A. cu program guvernamental.

Față de aceasta candidatură români, cari compun majoritatea alegătorilor din cerc, se purtau indiferent. Forța împregiurărilor aducea cu sine, ca toți alegătorii români numai astfel de ținută să observe, căci „aristocrația“ candidatoare în lipsa de contra candidat nu avea lipsă de voturile românilor și așa nici de agitări, corteșii etc.

Întreg cercul de alegere era în deplina linișce Dar ce poșnă?! pe ziua de 17/29 Maiu prin un biliet respective bilete tipărite românește și subscrise: „Comitetul“ să invită alegătorii la o conferință confidențială în Dobra, la care conferință, — dice bilietul convocătoriu, — „se va prezenta și candidatul nostru dl Dr. Lánczy Gyula spre a-și da programa“. În sala destinată pentru ținerea acelei conferințe, se adună cu aceea ocaziune o parte dintre alegătorii români, între cari mulți au fost seduși de subscrierea: „Comitetul;“ — tot cu acel privilegiu se prezentează la cestionata conferință, alegătorii maghiari și aristocrații și cu candidatul lor Szereday A., pretorele cercual și alți funcționari.

Intr'o odaie laterală a salei de adunare era fiitorul contra candidat dietal Dr. Lánczy, jidan din Pesta, cu program tot guvernamental însoțit între alții de dl avocat Olariu A. din Deva, membru al comitetului electoral central a cottului Huniadora și de dl Susman G., directorul scoalelor capitale din Dobra și membru al comitetului local electoral. — Cam după o așteptare de o oră vine în adunare dl Susman cu propunerea, ca să se invite prin o comisiune noul candidat spre a-și desfășura programa.

Adunarea însă cere a se infățișa mai întâiu „Comitetul“ care a convocat conferința, la ce dl propunătoriu în tacendo se retrage în odaia laterală unde era candidatul Lánczy et consortes. — După o pauză de cam o jumătate de oră întrevine dl pretore și după ce la repețitei invitări, ca să se prezenteze deci în adunare cei ce doresc a o conduce, sau cei ce au convocat-o dar nepresen-

viitoare, în care se strinse, după biserică, tot satul ca să se înțeleagă despre alegerea noului învățătoriu. Alecsandru încă se duse la adunare. Irina stă de o parte între fete și femei. Ea tremură de frică, că Alecsandru va vorbi ceva, ce nu va plăce sătenilor, de aceea rugase pe tatăl său, ca să domolească pe Alecsandru de-l va vedea ațijat. Morariul nu se depărta de lângă el.

În adunare se rădică cel dintâiu din mai marii satului, Buturugă, și dișe: „Oameni buni! știți, ce s'a întemplat cu dascălul Cracăna, și acum n'avem dascăl. Deregătoria asta este neînsemnată, împreunată cu multe greutăți, pentru-că știți bine și plata e o nimica toată, patru-deci de fiorini! Din parte mi trebuie să mărturisesc cu plăcere, că am aflat un bărbat harnic, care vrea să primească postul ăsta. Ve fac deci propunerea să-l alegeți. Acesta e cojocarul Rădăcină. Mesteșugul lui îi merge rău — și e neam cu mine după mamă.“

După el se scoală al doilea fruntaș, cărciumarul Creangă și propune și el pe un biet văr al său, pe schiopul rotar Cremene. ăsta e și mai eștin adause Creangă, el se mulțămesc cu 35, în loc de 40 fiorini.

Rădăcină băgând de seama, că cei mai mulți se dau pe partea lui Cremene, începu a-l injura în tot chipul și se imbiă cu trei-deci de fiorini. Rotarul

tându-se nime dechiară adunarea de disolvată. — Dar ce? dnii Olariu, Susman et tuti quanti în alianță cu unii fii de ai lui Israel nici după fiascul făcut de conferința convocată de „Comitetul“ nu se lasă.

Așa erau doi candidați cu una și aceeași programă cu deosebirea, că unul era a maghiarilor respective a „aristocraților“, altul a românilor respective a amiațiilor conducători al căror pretecest era, să aretăm noi aristocraților, că nu sunt ei „aici dă-tători de ton“?! De aci apoi lupte atât de una cât și de cealaltă parte.

A trebuit deci să vină dnii Olariu—Susman, din ce motiv? vor sci dlor mai bine ca să dea ansă președintelui dela tribunalul din Deva și întreg aparatului administrativ ca prin ingerența lor să centurbe și să compromită ținuta alegătorilor români „îndemnându-i a vota pentru candidatul aristocraților“.

În vârtejul agitărilor de corteșii pentru Lánczy, dl adv. Olariu a comandat prin promisiuni, amenințări și prin influința sa de avocat, deputat sinodal, conexiuni de nemotenie etc. pe o parte a preoțimeii din tractul Iliei aflătoriu sub binecuvântata administrațiune a unui preot bătrân, care și când ar sci n'ar mai putea conduce tractul.

Între astfelu de sbuciumări și frecări sosesce în fine ziua alegerii de 12 Iunie când D-nii și oamenii lui Lánczy fac al doilea fiasco. — „Parturium montes et nascitus ridiculus mus“ sau mai potrivit ridicula nula. — Cum? cum nu? vor sci cei interesați! Destul că în presara zilei de alegere Lánczy își lasă flamura, placatele, bancheturile și toate aspirațiunile oamenilor sei și se cam duce în jos către Arad Pesta, ear dl adv. O. et consortes des de dimineată în ziua alegerii pleacă în sus către Deva. — Astfelu aristocrați aclamează de deputat dietal pe candidatul lor Szereday A. *Triumvir.*

Nr. 182. 1884.

Onorată preoțime tractuală.

Mi iau voie a Ve aduce la cunoștință, că esamenile publice la scoala noastră capitală gr. or. din S. Sebeș, se vor începe în 27 Iunie 1884. v. și se vor continua în 28 și 29.

Scopul pentru care ve notific această este, să ve atrag atențiunea frațiilor voastre și prin frațiile voastre învățătorilor respectivi, ca fiecarele după putință, să participe la esamenarea elevilor supranumitei scoale, din diferite obiecte de învățământ propuse; ca așa din respunsurile elevilor și din întrebările învățătorilor, să-și câștige oreși cari convicțiuni; Până încât metoda observată a fost conformă regulilor pedagogiei moderne? Până încât a înlesnit sau îngreunat învățământul? Și câte alte foloase practice, ce poate trage la asemenea ocaziuni un învățătoriu devotat chemării sale.

Nu începe îndoială, că atât frațiile voastre, cât și învățătorii concernenți veți primi cu plăcere în-cunoștințarea ce Vi-o aduc, și veți grăbi a participa la esamenile elevilor scoalei amintite.

Totodată Vi se împărtășesc, că cu ocaziunea aceea, și anume în 28 Iunie la 5 oare p. m. se va ținea și adunarea desp. reun. inv. din protopresbiteratul S. Sebeșului, amânate din a III-a și de rusalii a. c. cu programa anunțată. La care adunare să așteptați să participe, fără deosebire fie-care învățătoriu; Față

asa se mânia pentru asta asupra lui, încât îi strigă cum îi venia, la gură: prăpădit, tâlhar, preacurvar și altele. În sfârșit se imbiă cu doue-deci de fiorini.

Cojocarul, verde de turbat strigă, că va trage la judecată pe Cremene pentru astfel de vorbe, dar cu o simbră așa ne însemnată nu va fi nici odată dascăl.

Fiind-că acum nu se imbiă nime mai departe pentru că nici un om de treabă nu se îndeasă la o deregătoria urgisită din bătrâni și căutată de calici ca degetul, frunțașii satului erau hotărâți a înredința dascălia lui Cremene, ca să mai agonisească și el ceva pe lângă meseria lui. Pentru că ceva scrie și ceti scia și densus.

Atunci deodată sare Alecsandru, roșu și galbin în față de cătrănit și strigă:

„Purcarului și vâcariului, care ve mână vitele la câmp, îi plătiți mai mult decât învățătorului vostru, care ve cresce copii și copilele în frica lui Dșeu și alte lucruri folositoare. Dar copii voștri sunt oameni după tipul lui Dșeu, nu dobitoace necuvântoare. Nu vă este rușine de păcatul ce faceți? — Știu prea bine că lada satului e totdeauna goală când trebuie să dați pe ceea ce este de lipsă și că bieții oameni, cari abia au ceapă și mămăligă, nu-și pot plăti învățătorul, de aceea me îndatorez a ve fi învățătoriu și nu ve cer nimic... Mai dic odată: vreau

cu cei absenți, se va face întrebuintare de §. 9 din statute.

S. Sebeș în 6 Iunie 1884.

Oficiul protopopesc.
Ioan Tîpșiu m. p.

Declarațiune *).

În organul „Telegraful Român“, ce redigeți Nr. 69 a. c. prin corespondența dtdo Cohalm 12 Iunie, și subscrise „Silviu“, — subscrise sum agravat din partea unui individ, — carele din conținutul acelei corespondențe apare de un mare adorator al programei din Pesta, — că cu ocaziunea alegerii de deputat dietal în cercul „Cohalm“, — prezentându-me acolo — nu pentru de a ținea pe preoții și poporeni din comunele ce sunt mie subordonate, în pasivitate, — ci a-și fi avut mențiunea de „Corteș“ în favoarea reeșitului deputat opozițional „Bakon“, — cu carele a-și sta în strânse legături amicale.

Față de aceasta aserțiune lipsită de adevăr, insinuată din pura maliția resbunătoare de sigur, din motivul prea ușor de dedus precum aceasta o atestează conținutul acelei corespondențe, — că nu au reușit după placul autorelui corespondenței din cestiune deputatul guvernamental, — ridicată aceasta calumnia de un desertante dela stindardul național, prin compromiterea solidarității și sânta cauză națională, — subscrise în interesul caracterului meu românesc și a reputațiunei mele oficiale, — me ved prin aceasta necesitat a declara; că față de gravamenul din cestiune nu me voiu demite la nici un fel de răspuns în meritul lucrului, — până atunci până când nu voiu cunoașce și sci numele conumele și lefteria autorelui acelei corespondențe — voiesc să știu cu cine am de a face! — ear mult cercata noastră națiune să și cunoască, — dorere, — pe un „rătăcit“, — și „inimicul ei!“

Sighișoara în 20 Iunie 1884.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Cuitare publică.

La redacțiunea noastră pentru nenorocirii prin foc și grindină din Merghindeal au intrat următoarele contribuiri:

1. Dela domnul Paul de Dunca cons. gub. în pens. 5 fl.

Ceia ce pe calea aceasta se cuitează.

Redacțiunea.

Varietăți.

* (Programa esamenelor publice dela scoala capitală rom. gr. or. din S. Sebeș cu finea avului scol. 1883/4.)

Mercuri în 27 Iunie v. dela 8—11 oare a. m. clasa I de băeți. Dela 3—6 p. m. clasa I de băete.

Joi în 28 Iunie v. dela 8—11 oare a. m. clasa a II de băeți. Dela 2—5 oare p. m. clasa a III-a și a IV de băeți.

*) Dăm loc acestei declarațiuni a domnului administrator protopresbiteral Moldovan pentru curiositatea ei mai mult. Causă națională! Sânta solidaritate! Ce au acestea de a face cu alegerea domnului Bakon? Ce are comun cu alegerea din cestiune caracterul domnului Moldovan și reputațiunea Dsale oficială? Măi frate! reputațiune oficială la alegere de deputat contra programei ecumenice naționale dela Sibiu! Și încă reputațiune de administrator protopopesc!

Cine a scris nu impoartă, ci ce este scris.

„Redacțiunea.“

să fiu învățătoriu și nici comuna, nici singuraticii, să nu-mi plătească o para chioară!“

Oamenii se uitau unii la alții cu gurile căscate. Nu-și credea urechilor. După-ce se mai desmeticiră unii strigau, că nu le trebuie dicend, că vrea se le vândă sufletele copilașilor diavolului. Cei mai mulți din contră gândiau, și cu tot dreptul, că învățătoriu mai eștin nu-și pot căpăta, și astfel strigau și făceau larmă, că Sandul să le fie învățătoriu. Făcându-se alegere, partida lui Cremene cădu.

Irina, aușind acestea, era să-i crepe obrazul de rușine. Alecsandru să primească a fi învățătoriu! pe când în sat numai purcarul și păzitorul de noapte erau mai pe jos decât învățătoriu! Numai de cât o tuli la moară, ca eșită din minte și ca și când i s'ar fi întemplat cea mai mare nenorocire. Chiar și morariul supărat, clătina din cap dicend: mi se pare, că lui Alecsandru îi lipsesc o doagă“.

Alecsandru rămase la hotărârea lui. Deregătoria satului l-au și propus de învățătoriu la locurile mai înalte. El se duse acum la oraș, făcu esamenul de lipsă și fu întărit în toată forma.

(Va urma)

Vineri în 29 Iunie v. dela 9—12 oare clasa a II-a și a III-a de băete. Dela 4—6 oare p. m. Gimnastica. Visitarea scoalei de pomărit și încheierea anului scolar.

La acestea examene publice, se invită cu toată onoarea toți amici și binevoitorii scoale noastre.

S. Sebeș în 19 Iunie 1884.

Conferența învățătoarească.

* (Postal). S'a instituit un post de magistrul postal în Vălaszcut, comitatul Clușului. Condițiuni: cautiune 100 fl.

Emolumente 200 fl., paușal de cancelarie 40 fl. și de transport 420 fl.

Suplicele sânt a se trimite în termen de 3 săptămâni la direcțiunea de poste în Sibiu.

* (Postal) Pentru o mai promptă comunicațiune între Seps-Szt.-György și Tusnad prelungă posta cu doi cai se mai institue una cu un cal pe timpul dela 1 Iuliu până la finea lui August.

Mersul:

Pleacă din Szepes St.-György seara la 6 oare — m.
Pleacă din Málnás „ la 8 „ 10 m.
Pleacă din Bükszad „ la 9 „ 35 m.
Ajunge la Tusnad „ la 10 „ 45 m.

* (Cas de moarte). La 14/26 Iuniu a. c. a repausat în Deva pretorele Cercului Branului, **Simeon Piso** în etate de 46 de ani.

* (Scolar). Examenle de vară, dela scoala ortodoxă-română din Orăștia, cu finea an. sc. 3. se vor ținea Duminică în 24 Iunie st. v. în ordinea următoare:

Înainte de ameași: Dela 10—1 oară cu clasa fetițelor, sub presiul dlui inspector tractual N. Popoviciu.

După ameași: Dela 3—6 oare cu clasa I de băieți sub presiul dlui Ioan Mihaiu, președintele scaunului scolar.

Dela 3—6 oare aceiași și, cu clasa II și III de băieți, sub presiul dlui inspector tractual.

Orăștia, 16 Iunie, 1884.

Direcțiunea scolară.

* (Avis) Înființându-se aici în Reșița mont. prima tipografie română în Bănăt a dlui Simeon Pocrean, m'am ținut de o datorință patriotică, a spriginii și din parte-mi aceasta întreprindere națională, însărcinând pe d. Pocrean cu tipărirea opului „Zur Geschichtsforschung über die Rumänen,“ ear din cauza aceasta, aparița opului se va întârzia cam până la finea lui August a. c. ceea ce o aduc prin aceasta la cunoștința on. dni colectanți și prenumerați.

Reșița mont., 26 Iunie 1884.

Cu deosebită stimă.

P. Brosteanu.

Loterie.

Mercuri în 2 Iulie 1884.

Brinn: 87 74 50 82 54

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Iuliu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.—	121.75
Renta de aur ung. de 4%	90.75	90.80
Datorie de credit austr.	79.85	100.—
Datorie de stat austriacă în argint.	81.45	81.20
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Aciuni de bancă de credit ung.	298.50	299.—
Gaibin	5.76	5.75
Napoleon	9.67 1/2	9.67
London (pe polița de trei luni)	121.70	121.55

ad 2427 Epitr. 1884.

Licitațiune.

În 15 Iuliu a. c. stilul nou la 10 oare înainte de ameași se vor vinde pre calea licitațiunei publice în casa parochială gr. or. din **Reghinul săsesc două mii lemne de brad** în grosime de 12 policari din pădurea comunei bisericesti gr. or. **Polêt (Palota).**

Condițiunile de vëndare se găsesc în espeditul venerabilului consistoriu archidieceșan din Sibiu, la oficialul protopresbiterial gr. or. al tractului Reghinul săsesc și la oficiul parochial gr. or. din Polêt.

Sibiu, 1 Iuliu 1884.

Comisariul consistorial.

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recereți, de a publica aceasta telegramă pentru specială sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

încă ne mai audite

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisiune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, lucrate mai bine, mai practice și ne mai pomenit de eftine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economie de casă și fie-ce familie, și fiind-că societatea are filiale și în: **Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petrupole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin**, așa dară unde cumpără mai întreagă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi această ocașiune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că eftinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voieste cine-va să aibă ceva într-adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de eftin, atunci să folosească aceasta ocașiune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult. Cu stimă **Societatea de comerț franceză.**

În magazine este depositat următorul număr de marfe:

- 5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platină cea mai fină de argint, regulate pe minut, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.
- 2325 oroloage-Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă escelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sânt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.
- 3650 oroloage remontoir de aur dublă, de tras la toartă, fără chei, cu urvagi fin regulat de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și eftin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.
- 1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără chei, cu întocmire pentru arătătoriu și cu urvagi adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, într-adevăr ne mai pomenit de eftin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.
- 4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcușgomot, mai înainte cu 12 fl., acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte acmodate pentru fie-care familie și pentru fie-care meseriaș.
- 4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate mărimile, de o parte ca paltion elegant, de altă parte ca manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umezeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimântul cel mai practic și mai eftin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestimânt cu 1 fl.
- 6500 dusine de unelte de mâncare de argint de Britania. Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dusină cu 12 fl., acum 12 bucați la olaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uneltele de mâncare anunțate de alte firme sânt numai imitații.
- 15000 dusine de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint curat de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 lingurile de mâncare; 12 linguri de cafea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de r-comandat.
- 2000 de linguri mari de seos supă de argint de Britania, fabricatul cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl., acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl., acum numai cu 50 cr.
- 2180 dusine de tase englezești de Britania, înfrumusețate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la olaltă. Important pentru ospetării, cafenele și privaji.
- 5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna culoarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl., acum o părechiă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte eftin.
- 6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.
- 3570 fuste pentru dame—Jupon-Moiré, pompoase cu-plissé dupla colorat, un vestimânt de tot practic neprețiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.
- 4780 năfrâmi de iarnă, pentru dame din lână cea mai curată, în colorile de brillant cele mai noue precum roșu, alb, sur, brunet, violet etc., în o culoare sau în mai multe colori, bucată numai cu fl. 1.25.
- 3970 năfrâmi de Cachemir, negre cu ciuciri de mătăsă grei franțoești, de 19, de mare, o năframă de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care d-mă, fie avută ori sermană se și procure sub ori ce condiție această năfr.mă admirabilă.
- 3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sânt toate quadruple.
- 5250 cămăși pentru dame cu multe broderii svețiane și pompoase, mai înainte 6 fl., acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea escelentă.
- 6000 corsete de noapte pentru dame, cu broderii admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl., acum numai fl. 2.50. Un vestimânt pompos pentru fie-care damă.
- 3450 ismene pentru dame, cu pisse și cu broderii, sau din Prima-Chiffon sau din Barcheu eren, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.
- 6000 învălitori (Plaids) de călătorie curat englezești din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, într-adevăr absolut necesar pentru căsă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atăta.
- 3900 pânză de casă—de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutură cea mai bună și mai necesarie pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.
- 8000 covoară (coperișe) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coți, în colorare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învêrgate roșu cu fl. 6.40.
- 5450 garnituri de masă, constătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul u înfrumusețări de flori pompoase, mai înainte cu prețul de 7 fl., acum numai totul la olaltă numai cu fl. 4.85, într-adevăr necesari pentru fie care casă.
- 10000 dusine de batiste (năfrâmi de buzunariu) franțoești cu margini colorate, cari nu și p-ord colorarea, toate tivite, o dusină numai cu fl. 1.50.
- 6000 dusine de batiste de mătăsă, d-ă mătăsă cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă culoare, mai înainte cu 12 fl., acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Să pot folosi și ca năfrâmi de grumazi.
- 2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătăsă americani, comodi de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudori, mai înainte fl. 8, acum toate 12 părechi la olaltă numai fl. 2.90, nec-sari pentru fie care.
- 1400 dusine de ciorapi de mătăsă americani, să-nătos de purtat, de oare-ce recor-se plăcut picio-rul și sug în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechi, acum 3 părechi numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.
- 8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămi (verigi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.
- 1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumusețări admirabile florentine și cu imamea de succin în Etui de catifea fin, mai înainte cu 3 fl., acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etui-ul este atât demn. Foarte interesant pentru fie-care fumătoriu.
- 2000 inele cu brilante. Imitațiune Fabrica ul cel mai nobil și mai amăgitoriu cu splendoarea (Inciul) cea mai pompoasă și necredibilă, puse în aur dublă, mai înainte cu 10 fl., acum numai cu 3 fl., toate în Etui foarte fin de catifea.
- 2000 de părechi de cercei cu brilante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbiș, cari nu-i poate deosebi nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl., acum numai cu părechiă, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.
- 1600 medailoane cu brilante. Imitațiune din aur dublă, provănt cu imitațiunile cele mai frumoase de brilante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl., acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.
- 1200 brasete cu brilante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiuni de brilante, mai înainte cu 16 fl., acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de prețioase.
- 1750 broșuri cu brilante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provănte cu mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl., acum numai cu 2 fl. 50.
- 5000 lanțuri de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț dupla, care nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucată numai 2 fl. 50.
- 5000 cămăși de mătăsă — Finish, fabricat saxonice, de tot folositoare pentru încungurarea recelei, bucată numai 1 fl. 50, o t ebuință absolută pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete cu rețea și cu lână, fabricat american. Un obiect de trebuință absolută pentru fie-care om. Seut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelente pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete de lână lucrate cu artă, fabricat englezesc, necesare pentru bărbați, doamne și copiii bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 ismene de lână lucrate cu artă, fabricat francez, o trebuință absolută pentru bărbați și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poartă pe corpul gol sau preste cămășă, în timpuri reci și umeze, bucată cu fl. 1.50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesce fie-care obiect, care nu convine, înderept, și paralele se reîntorc, fie-care comandă este așa dară fără riscu. Comandele se efectueșc, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințos, ca și când respectival ar fi de față în persoană. Să se convingă fie-care prin o probă despre eftinătatea ne mai pomenită.

Adresa unde sânt de a se face toate comandele: **Fromm's, Depot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.**

[753] 4—2